

**BULGARİSTAN'NIN TEMEL EKONOMİK
GÖSTERGELERİ
VE
TÜRKİYE - BULGARİSTAN TİCARİ İLİŞKİLERİ**

Gürhan DEMİREL
Dış Ekonomik İlişkiler Müdürlüğü
Uzman Yardımcısı

Mart 2009

I. GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	Bulgaristan Cumhuriyeti
Başkenti	Sofya
Resmi Dili	Bulgarca
Nüfusu	7,6 milyon
Nüfus Artış Hızı	% - 0,8
Yüzölçümü	110.910 km ²
Para Birimi	Leva (BGN) 1 \$ = 1,33 BGN (2008 ortalaması)

II. SİYASİ VE DİPLOMATİK BİLGİLER

Yönetim Şekli	Parlamente Cumhuriyeti
Devlet Başkanı	Cumhurbaşkanı Georgi PARVANOV
Hükümet Başkanı	Başbakan Sergei STANISHEV (BSP – Bulgar Sosyalist Parti)
Dışişleri Bakanı	Ivailo KALFIN (PBS – Bulgar Sosyal Demokrat Parti)
Ankara Büyükelçisi	Branimir MLADENOV
Sofya Büyükelçimiz	Mehmet GÜCÜK

Bulgaristan Osmanlı İmparatorluğu'nun bir eyaleti iken 1878 yılında özerkliğini, 1908 yılında da tam bağımsızlığını kazanmıştır. Türkiye ile Bulgaristan arasında yaklaşık 270 km uzunluğunda bir sınır bulunmaktadır.

1 Ocak 2007 tarihinde kuzey komşusu Romanya ile birlikte Avrupa Birliği'ne üye olmuşlardır.

Bulgaristan'da birçok Türk yaşamaktadır. Diğer yandan, Türkiye'de de Bulgaristan'dan göçüp yerleşmiş önemli sayıda Türk bulunmaktadır.

Soğuk savaşın bitmesinin ardından dışa açık ve serbest piyasa ilkelerini benimseyen bir ekonomi modeline geçiş sürecine giren Bulgaristan, ekonomisinde süregelen bir takım sıkıntılara rağmen son yıllarda yüksek ekonomik büyüme oranlarıyla dikkat çekmektedir.

Bulgaristan'ın Türkiye ile sıkı ticari, ekonomik ve kültürel bağları bulunmaktadır. Bununla birlikte mevcut ilişkilerin daha da güçlendirilebileceği, henüz potansiyelinin çok altında kaldığı da bir gerçektir.

III. TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER

	2004	2005	2006	2007	2008
GSYH (milyar Dolar)	65,9	72,1	79,2	86,3	93,8
Reel GSYH Büyüme Hızı (%)	6,6	6,2	6,3	6,1	6,2
Kişi Başı Yıllık GSYH (~ Dolar)	8.460	9.320	10.300	11.310	12.370
Enflasyon Oranı (%)	6,1	6,0	7,4	7,5	12,2

Sektörler (%)	GSYH		İstihdam	
Tarım		4,6		7,5
Sanayi		28,7		35,5
Hizmetler		66,7		57,0

İşgücü Nüfusu	2,6 milyon
İşsizlik Oranı	% 6,3
Dış Borç	54 milyar Dolar
Ülkedeki Yabancı Yatırımlar	45,1 milyar Dolar
Yabancı Ülkelerdeki Yatırımlar	1,4 milyar Dolar

Kaynak: IMF WEO Database October 2008, CIA The World Factbook 2008

IV. DIŞ TİCARET

Bulgaristan'ın dış ticaret rakamları son yıllarda katlanarak artmıŐtır. Ancak dünyada baŐ gösteren mali kriz ve ardından etkilerini hissettirmeye baŐlayan ekonomik krizin yol a tıŐı talep daralması nedeniyle dış ticaret büyümesi yavaŐlamaktadır.

AŐaŐıda 2003-2007 yılları arasında Bulgaristan'ın dış ticaret rakamları bulunmaktadır.

milyar Dolar

	Hacim	İhracat	İthalat	Denge
2003	18,4	7,5	10,8	- 3,3
2004	24,3	9,9	14,4	- 4,5
2005	29,9	11,7	18,1	- 6,4
2006	38,3	15,0	23,2	- 8,2
2007	48,4	18,4	29,9	- 11,5

Kaynak: WTO Statistics Database 2008

2007 yılı verileri itibariyle, Bulgaristan'ın en çok ihracat ve ithalat yaptıŐı ülkeler aŐaŐıda gösterilmiŐtir:

İHRACAT

	�lke	Miktar (milyon Dolar)	Pay (%)
1	Türkiye	2.108	11,4
2	İtalya	1.900	10,3
3	Almanya	1.896	10,2
4	Yunanistan	1.678	9,0
5	Belçika	1.140	6,1

İTHALAT

	�lke	Miktar (milyon Dolar)	Pay (%)
1	Rusya	3.719	12,4
2	Almanya	3.679	12,3
3	İtalya	2.585	8,6
4	Ukrayna	2.141	7,1
5	Türkiye	2.032	6,8

Kaynak: Bulgaristan İstatistik Kurumu

Bulgaristan'ın 2007 yılında en çok ihraç ve ithal ettiği ürünler ise şu şekilde gerçekleşmiştir:

İHRACAT

	Ürün	Miktar (milyon Dolar)	Pay (%)
1	Yakıt ve Madenler	6.025	32,7
2	Makine ve Ulaşım Araçları	2.766	15,0
3	Hazır Giyim	2.000	10,8
4	Tarım Ürünleri	1.918	10,4
5	Kimyasal Ürünler	1.369	7,4

İTHALAT

	Ürün	Miktar ()	Pay (%)
1	Makine ve Ulaşım Araçları	8.856	29,6
2	Yakıt ve Madenler	8.600	28,7
3	Kimyasal Ürünler	2.632	8,8
4	Tarım Ürünleri	2.100	7,0
5	Demir ve Çelik	1.575	5,2

Kaynak: WTO Statistics Database 2008

V. TÜRKİYE – BULGARİSTAN TİCARİ İLİŞKİLERİ

Türkiye Bulgaristan'ın en önemli ticari ortaklarından. 2007 yılında Türkiye, Bulgaristan'ın en çok ihracat yaptığı 1. ve en çok ithalat yaptığı 5. ülke olmuştur. Türkiye ile dış ticareti, Bulgaristan'ın toplam dış ticareti içinde % 8,5'lik bir yer tutmaktadır. Bulgaristan ise 2008 yılı verilerine göre Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı 14. ülke olarak 2,1 milyar Dolar ile toplam ihracat içinde % 1,7 oranında bir paya sahip olmuştur.

Türkiye açısından, milyon Dolar

	Hacim	İhracat	İthalat	Denge
2004	1.854	894	959	- 65
2005	2.369	1.179	1.190	- 11
2006	3.232	1.568	1.663	- 95
2007	4.011	2.060	1.951	+109

2008	3.988	2.148	1.840	+308
------	-------	-------	-------	------

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Türkiye'nin 2008 yılında Bulgaristan'a en çok ihraç ettiği ürünler şunlardır:

İHRACAT

	Ürün	Miktar (milyon Dolar)	Pay (%)
1	Demir ve Çelik	204	9,5
2	Kara Ulaşım Araçları	190	8,8
3	Makine ve Teçhizat	172	8,0
4	Plastik Ürünleri	143	6,6
5	Elektrikli Makine ve Cihazlar	119	5,5

Aynı dönemde, Türkiye'nin Bulgaristan'dan ithal ettiği başlıca ürünler ise şu şekilde sıralanmıştır:

İTHALAT

	Ürün	Miktar (milyon Dolar)	Pay (%)
1	Mineral Yakıtlar ve Yağlar	295	16,0
2	Bakır ve Bakırdan Eşya	267	14,5
3	Demir ve Çelik	258	14,0
4	Tarımsal Ürünler	203	11,0
5	Kimyasal Ürünler	101	5,5

Kaynak: TC Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği 2009 Ocak Raporu

İzmir – Bulgaristan Ticari İlişkileri

2007 yılında Bulgaristan'a yapılan 73 milyon Dolarlık ihracat miktarı 2008 yılında yarıdan fazla gerileyerek yaklaşık 32 milyon Dolar seviyesinde kalmıştır. Bu miktar ile Bulgaristan İzmir'den en çok ihracat yapılan ülkeler sıralamasında 42. Sırayı alabilmiştir. Diğer bir ifadeyle İzmir'den yapılan toplam ihracatın yalnızca binde 4'ü Bulgaristan'a yapılmıştır.

Aynı dönemde Bulgaristan'a ihraç edilen başlıca mallar; zeytin ve zeytinyağı, yaş meyve, ağaç ürünleri, demir ve demir dışı metaller, tekstil ürünleri ve tütün olmuştur.

VI. TÜRK – BULGAR YATIRIM İLİŞKİLERİ

2007 yılı ilk verilerine göre Bulgar firmalarının Türkiye'deki doğrudan yatırım miktarı 38,6 milyon Euro civarında gerçekleşmiştir. Böylece Bulgaristan'ın dış ülkelere yaptığı doğrudan yatırımın % 9,2'si Türkiye'ye gelmiştir. Bu miktar ile Türkiye, Bulgaristan'ın açık ara daha fazla doğrudan yatırım yaptığı Sırbistan (79,2 milyon Euro) ardından ikinci sırayı almaktadır.

2008 yılı itibariyle Türkiye çapında 239 Bulgar sermayeli firma bulunmaktadır. Çok çeşitli alanlarda faaliyet gösteren bu firmaların üçte biri motorlu kara taşıtları ticareti yapmaktadır.

Türkiye'nin 2008 yılında Bulgaristan'da gerçekleştirdiği yatırım miktarı ise 12,6 milyon Euro seviyesinde kalmıştır. 2007 yılında ise Türk doğrudan yatırımları neredeyse durma noktasına gelerek 0,8 milyon Euro olarak gerçekleşmiştir. 86,8 milyon Euro ile Türk firmalarının Bulgaristan'da en fazla yatırım yaptığı 2006 yılında dahi, Türk yatırımları Bulgaristan'daki tüm yabancı doğrudan yatırımları içinde % 1,44 seviyesinde kalmıştır. Bulgaristan'da en çok yatırım yapan ülkeler Avusturya, Hollanda, Yunanistan, İngiltere, Almanya gibi ülkeler olmuştur. Türkiye ise genel olarak ilk 20 ülke içindedir.

İzmir'de Bulgar Yatırımları

İzmir'de çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren Bulgar sermayeli 12 firma bulunmaktadır. Bu rakam İzmir'de bulunan yabancı sermayeli firma sayısının % 1'ine karşılık gelmektedir.

VII. İKİ ÜLKE ARASINDA İMZALANAN TİCARİ ANLAŞMALAR

Tarih	Anlaşma
1994	Ticari, Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması
1994	Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması
1994	Çifte Vergilendirmenin Önlenmesine İlişkin Anlaşma
1997	Turizm İşbirliği Anlaşması
1998	Enerji ve Altyapı Alanlarında İşbirliği Anlaşması ve Protokolü
1999	Uzun Vadeli Sözleşme

2004	İkili Hava Ulaştırma Anlaşması
2004	Deniz Ticareti Taşımacılık Anlaşması

VII. İZMİR TİCARET ODASI – BULGARİSTAN İLİŞKİLERİ

Haskovo (Hasköy) Ticaret ve Sanayi Odası Heyeti'nin Odamızı Ziyareti

Bulgar işadamlarından oluşan Haskovo (Hasköy) Ticaret ve Sanayi Odası Heyeti, 1 Eylül 2006 tarihinde Odamıza bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası başkanı Yancho Yanev, Harmanlı Belediye Başkanı Mihail Liskov ve farklı sektörlerden 26 Bulgar firma temsilcisinden oluşan heyet, İzmirli firmalar ile ikili görüşmeler gerçekleştirmiştir.

Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş yaptığı açılış konuşmasında, Türkiye'nin Bulgaristan'a olan ihracatının 2006'nın ilk yarısında 655 milyon dolar, İzmir'in ise 50 milyon dolar olduğunu belirtmiştir. Ancak bu rakamların yeterli olmadığını söyleyen Ekrem Demirtaş, iki ülke arasındaki mevcut potansiyelin değerlendirilemediğini açıklamıştır. Ortak yatırımlar yapılabileceğine işaret eden Ekrem Demirtaş, Bulgaristan ile ekonomik ortaklığımızı geliştirmemiz gerektiğini vurgulamıştır.

Ekrem Demirtaş konuşmasında ayrıca Hasköy'ün tarım ve tarıma dayalı sanayinin geliştiği bir bölge ve son yıllarda hızla gelişen Avrupa- Türkiye karayolu üzerinde bulunan bir merkez olduğunu belirterek bu nedenle ülkemiz için çok önemli bir yerde bulunduğunu, bu avantajların değerlendirilerek ortak yatırım ve işbirlikleri geliştirilmesi gerektiğini söylemiştir.

İki ülkenin en önemli ortak hedefinin AB'ye tam üyelik olduğunu belirten Ekrem Demirtaş, karşılıklı olarak bu deneyimlerden faydalanılması gerektiğini de sözlerine eklemiştir.

Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Yancho Yanev, Bulgaristan ile Türkiye arasında pek çok ortak nokta olduğunu vurgulayarak, işbirliği yapılabilecek birçok sektör olduğunu kaydetmiştir. Yancho Yanev konuşmasında Türkiye ve Bulgaristan'ın AB yolunda birlikte yürümesi gerektiği, Bulgaristan'ın Avrupa ile ticarete stratejik bir geçiş noktası olduğunu ve Egeli işadamları başta olmak üzere Türk girişimcilerle ortak yatırımlar yapılabileceği konularını vurgulamıştır. Tekstil, turizm ve gıda sektörlerinde Bulgaristan iyi bir konumda bulunduğunu ve bu alanlarda işbirliği yapılabileceğini belirten Yancho Yanev, Türk işadamlarını Bulgaristan'da yatırım yapmaya çağırmıştır.

Hasköy eyaletinde bulunan Harmanlı şehrinin Belediye Başkanı Mihail Liskov ise İzmir'e ilk defa geldiğini ve şehrin güzelliklerine hayran olduğunu söyleyerek ekonomik ilişkilerin geliştirilmesinin önemi üzerinde durmuştur.

Toplantıya katılan İzmir Ekonomi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Atilla Sezgin ise İzmir Ekonomi Üniversitesi'nin vizyonunu, ulusal ve uluslararası topluma ömür boyu liderlik vasıflarıyla üstün hizmette bulunacak mezunları yetiştirmek için evrensel kalitede bir eğitim, öğretim ve araştırma ortamı sağlayan yüksek eğitim kurumu olmak şeklinde tanımlamış ve son yıllarda hızla gelişen Bulgaristan ile eğitim alanında da işbirliği yapılması gerektiğini belirtmiştir.

Bulgaristan Heyeti Ziyareti

Bulgaristan'ın 7 şehrinden gelen ve 22 kişiden oluşan ticaret heyeti 5 Eylül 2006 tarihinde Odamızı ziyaret etmiş ve üyelerimiz ile ikili görüşmelerde bulunmuştur.

Toplantıda açılış konuşmasını Odamız Yönetim Kurulu Başkan Vekili Jak Eskinazi yapmıştır. Türkiye ile Bulgaristan arasındaki tarihten gelen köklü bağların ve coğrafi yakınlığın ekonomik ortaklıklara istenilen düzeyde yansımadığını ifade eden Eskinazi, 2007 yılında AB'ye tam üye olması öngörülen Bulgaristan'da AB normlarına uyma zorunluluğunun ülkeyi daha istikrarlı bir pazar haline getirdiğinin altını çizmiştir. Bu çerçevede, Bulgaristan'ın üçte birinde uygulanmakta olan yatırım teşviki çerçevesinde sağlanan muafiyet sayesinde gelir vergisi alınmadığını, kurulma aşamasındaki sanayi bölgelerine önemli teşvikler sağlandığını ve 5 milyon Euro üzerinde yapılan yatırımlar için girdi ithalatında gümrük vergisi muafiyeti sağlandığının önemini vurgulayan Eskinazi, Bulgaristan'daki yatırım fırsatlarını anlatmıştır.

Konuşmasının sonunda Eskinazi, 2007 yılında Bulgaristan'ın AB'ye tam üye olacağını göz önüne alarak firmalarımıza işbirliğinde acele etmelerini tavsiye etmiştir.

Bulgaristan heyeti başkanı Yambol Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Stoicho Stoichev, Bulgaristan'ın AB üyeliği öncesinde yatırımcıların ilgi odağı haline geldiğine dikkat çekmiştir. Türk yatırımcıları Bulgaristan'da yatırım yapmaya davet eden Stoichev, son bir iki yıldır Avrupa Birliği vatandaşlarının özellikle Bulgaristan'da gayrimenkul alımına yöneldiğini ve gayrimenkullerin halen uygun fiyatlarda olduğunu belirtmiştir. Stoichev, Türkiye'deki odalarla yakın diyalog içinde bulduklarını ayrıca

Bulgaristan'da Türk ürünlerinin beğenilerek kullanıldığına işaret ederek, iki ülkenin coğrafi yakınlığının da ticaretin geliştirilmesi için çok önemli bir avantaj olduğunu söylemiştir.

Toplantıya katılan Balkan Göçmenleri İşadamları Derneği Başkanı Rahmi Sezgin iki komşu ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin çok daha fazla gelişmesi gerektiğini belirterek İzmir Ticaret Odası'na Bulgar ve Türk firmaları bir araya getirdiği için teşekkür ederken, Bulgar ve Türk İşadamları Derneği Başkan Yardımcısı Hüseyin Bozkurt Bulgaristan'ın 1990'dan sonra çok geliştiğini ülkede yatırım olanaklarının ve dış ticaret rakamlarının sürekli arttığını belirtmiştir.

Bulgaristan'ın Ankara Büyükelçisi'nin Ziyareti

Bulgaristan'ın Ankara Büyükelçisi Branimir Mladenov 19 Şubat 2007 tarihinde Odamızı ziyaret ederek Yönetim Kurulu Başkanımız Ekrem Demirtaş ile temaslarda bulunmuştur.

İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş; "Bulgaristan bizim için sıradan bir ülke değil, her şeyden önce köklü ortak geçmişe sahip olduğumuz bir ülke. Böylesine güçlü ilişkilerimiz ve geçmişimiz olan Bulgaristan ile ekonomik anlamda da ortaklığımızı ilerletmemiz gerekiyor. 2006 yılı sonu rakamlarıyla Bulgaristan'a toplam ihracatımız 1.5 milyar dolar. Aynı dönemde ithalatımız ise 1.6 milyar dolar. Yani 3 milyar dolardan fazla dış ticaret hacmine sahibiz. Ancak bu rakamlar bugün tarihinin en iyi ilişkilerini yaşayan ülkelerimiz için yeterli değil. 2.3 milyar dolar dış ticaretimiz olan Yunanistan ile hedefimizi 5 milyar dolar olarak belirledik. Bulgaristan ile dış ticaretimizde 5 milyar dolar hedefini yakalamak çok daha kolay olacağına inanıyorum" demiştir.

Ekrem Demirtaş ayrıca İzmir'in EXPO 2015 adaylığı için Bulgaristan'ın Ankara Büyükelçisi Branimir Mladenov'dan destek sözü almıştır.

Bulgaristan'ın Ankara Büyükelçisi Branimir Mladenov ise iki ülke arasındaki ilişkilerin çok iyi ve hatta Avrupa'da örnek ilişkiler olduğunu belirtmiştir. İki ülkenin NATO'da birlikte çalıştığını bu beraberliğin AB çatısı altında da devam etmesi gerektiğini söylemiştir. Dış ticarete bir hedef koyulması gerekiyorsa bunun 5 milyar dolar olması gerektiğini de sözlerine ekleyen Büyükelçi Mladenov, Bulgaristan'ın BİE delegelerinden İzmir'in EXPO 2015 adaylığı için destek isteyeceği sözünü de vermiştir.

Konuşmasının sonunda 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla AB üyesi olan Bulgaristan'a giriş ve çıkışlarda bazı sorunların yaşanmasının bir problem olmaması gerektiğini belirterek İzmir Ticaret Odası üyelerine vize ile ilgili her türlü kolaylığı yapmak istediklerini belirtmiştir.

Bulgaristan'ın İstanbul Başkonsolosu'nun Odamızı Ziyareti

Bulgaristan'ın İstanbul Başkonsolosu Evgeni Genev, 9 Temmuz 2007 tarihinde Odamızı ziyaret etmiştir.

Görüşmede Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, İzmir'in EXPO 2015 adaylığı konusunda destek beklediklerini söylemiştir. İzmir'in EXPO'yu almasının Bulgaristan'a da faydası olacağını belirten Demirtaş, "EXPO İzmir'in hatta Türkiye'nin en önemli projesi. Bulgaristan'la Türkiye arasındaki yakın ilişkileri düşününce, Bulgaristan'ın EXPO için oyunu banko görmek istiyoruz" diye konuşmuştur. Ayrıca, Bulgaristan-Türkiye ilişkilerinin çok olumlu seyrettiğini belirten Ekrem Demirtaş, ancak 2006 yılında gerçekleşen 3.2 milyar dolarlık ticaret hacminin geliştirilmesi gerektiğini söylemiştir.

Bulgaristan'ın İstanbul Başkonsolosu Evgeni Genev ise İzmir'in EXPO adaylığına destek verdiklerini, kendisinin de konu ile bizzat ilgileneceğini belirtmiştir. Başkonsolos Genev Türkiye ve Bulgaristan arasındaki ticaret hacminin mutlaka artması gerektiğini de sözlerine eklemiştir.

31 Ağustos 2007 tarihinde Hasköy (Haskovo) Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Yancho Yanev'in başkanlığındaki 30 kişiden oluşan Bulgar işadamları heyeti üyelerimizle ikili görüşmeler gerçekleştirmek amacıyla Odamızı ziyaret etti. Ziyarete Bulgaristan'ın Edirne Başkonsolosu Angel Angelov da katıldı.

Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, Türkiye ile Bulgaristan arasındaki 3 milyar dolar civarındaki ticaret hacminin ilk etapta 5 milyar dolara çıkarılması gerektiğini belirterek, "Bulgaristan ile ekonomik ilişkilerimizi daha da ileriye götürmeyi zorunluluk olarak görüyoruz" dedi. Ekrem Demirtaş, Bulgaristan'da oldukça güçlü bir Türk varlığı bulunduğunu, 2006 sonu itibarıyla Bulgaristan'daki doğrudan Türk yatırımlarının 130 milyon dolara ulaştığını, bu rakamın yabancı ortaklı Türk yatırımlarıyla yaklaşık 250 milyon doları bulduğunu ifade etti.

Türkiye'nin dış ticaretinde Bulgaristan'ın önemli bir yeri olduğunu, Bulgaristan'a toplam ihracatın 1,5 milyar dolar, ithalatın ise 1,6 milyar dolar olduğunu belirten Demirtaş, 3 milyar dolar civarındaki ticaret

hacminin 5 milyar dolara yükseltilmesi gerektiğini ifade etti. İzmir'in EXPO 2015'e aday olduğunu ve İtalya'nın Milano kentiyle çekiştiğini hatırlatan Demirtaş, Bulgaristan'ın oyunu İzmir'den yana kullanmasını isteyeceklerini, Kasım ayında yapacakları Bulgaristan gezisi sırasında da bu konuyu gündeme getireceklerini söyledi. İzmir'in EXPO'yu kazanması durumunda İzmir-Çanakkale arasındaki yolun otoyol haline getirileceğini, Bulgaristan'ın Ege ve İzmir'e daha çok yaklaşacağını belirten Demirtaş, böylece ikili ticari ilişkilerin de gelişeceğini bildirdi. Demirtaş, Bulgaristan'ın İzmir'e bir konsolosluk açmasını ve bir fahri konsolos ataması gerektiğini, AB fonları konusunda da iki ülke iş adamlarının birlikte çalışabileceğini sözlerine ekledi.

Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yancho Yanev ise İzmir'in EXPO 2015 adaylığı için her türlü desteğin verileceğini ve Bulgaristan'ın oyunun İzmir'den yana olması için çalışacaklarını söyledi. İzmir-Çanakkale arasındaki otoyolun yapılması durumunda ekonomik ilişkilerin daha da artacağını belirten Yanev, İzmir'e bir konsolosluk açılmasının siyasi bir iş olduğunu, ancak bu konuda da siyasiler bazında çalışacaklarını belirtti. İzmir Ticaret Odası ile 15 yıldır ilişki içinde olduklarını belirten Yanev, ikili ilişkilerin ticari anlaşmalarla taçlanması zamanının geldiğini sözlerine ekledi.

Bulgaristan'ın Edirne Başkonsolosu Angel Angelov ise iki ülke arasındaki ticaret hacminin her yıl 500 milyon dolar arttığını, bu hızlı yükselmenin iş adamları arasındaki bu tür ilişkilerle arttırılabileceğini söyledi. Bulgaristan KOBİ'lerini Geliştirme Ajansı Genel Müdürü Stanimir Barzachki de İzmir'in EXPO adaylığı için her türlü desteğe hazır olduklarını, Demirtaş'ın ziyareti sırasında Ekonomi Bakanı ile görüşme imkanı yaratacağını ve Dışişleri'ne İzmir'in EXPO adaylığı konusunda da bilgi vereceğini söyledi. Barzachki, iki ülke iş adamlarının ve odaların AB fonları konusunda bir çalışma yapması gerektiğini vurguladı.

Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası Heyetinin Odamızı Ziyareti

31 Ağustos 2007 tarihinde Hasköy (Haskovo) Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Yancho Yanev'in başkanlığındaki 30 kişiden oluşan Bulgar işadamları heyeti üyelerimizle ikili görüşmeler gerçekleştirmek amacıyla Odamızı ziyaret etti. Ziyarete Bulgaristan'ın Edirne Başkonsolosu Angel Angelov da katıldı.

Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, Türkiye ile Bulgaristan arasındaki 3 milyar dolar civarındaki ticaret hacminin ilk etapta 5 milyar dolara çıkarılması gerektiğini belirterek, "Bulgaristan ile ekonomik ilişkilerimizi daha da ileriye götürmeyi zorunluluk olarak görüyoruz" dedi. Ekrem Demirtaş,

Bulgaristan'da oldukça güçlü bir Türk varlığı bulunduğunu, 2006 sonu itibariyle Bulgaristan'daki doğrudan Türk yatırımlarının 130 milyon dolara ulaştığını, bu rakamın yabancı ortaklı Türk yatırımlarıyla yaklaşık 250 milyon doları bulunduğunu ifade etti.

Türkiye'nin dış ticaretinde Bulgaristan'ın önemli bir yeri olduğunu, Bulgaristan'a toplam ihracatın 1,5 milyar dolar, ithalatın ise 1,6 milyar dolar olduğunu belirten Demirtaş, 3 milyar dolar civarındaki ticaret hacminin 5 milyar dolara yükseltilmesi gerektiğini ifade etti. İzmir'in EXPO 2015'e aday olduğunu ve İtalya'nın Milano kentle çektiğini hatırlatan Demirtaş, Bulgaristan'ın oyunu İzmir'den yana kullanmasını isteyeceklerini, Kasım ayında yapacakları Bulgaristan gezisi sırasında da bu konuyu gündeme getireceklerini söyledi. İzmir'in EXPO'yu kazanması durumunda İzmir-Çanakkale arasındaki yolun otoyol haline getirileceğini, Bulgaristan'ın Ege ve İzmir'e daha çok yaklaşacağını belirten Demirtaş, böylece ikili ticari ilişkilerin de gelişeceğini bildirdi. Demirtaş, Bulgaristan'ın İzmir'e bir konsolosluk açmasını ve bir fahri konsolos ataması gerektiğini, AB fonları konusunda da iki ülke iş adamlarının birlikte çalışabileceğini sözlerine ekledi.

Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yancho Yanev ise İzmir'in EXPO 2015 adaylığı için her türlü desteğin verileceğini ve Bulgaristan'ın oyunun İzmir'den yana olması için çalışacaklarını söyledi. İzmir-Çanakkale arasındaki otopanın yapılması durumunda ekonomik ilişkilerin daha da artacağını belirten Yanev, İzmir'e bir konsolosluk açılmasının siyasi bir iş olduğunu, ancak bu konuda da siyaset bazında çalışacaklarını belirtti. İzmir Ticaret Odası ile 15 yıldır ilişki içinde olduklarını belirten Yanev, ikili ilişkilerin ticari anlaşmalarla taçlanması zamanının geldiğini sözlerine ekledi.

Bulgaristan'ın Edirne Başkonsolosu Angel Angelov ise iki ülke arasındaki ticaret hacminin her yıl 500 milyon dolar arttığını, bu hızlı yükselmenin iş adamları arasındaki bu tür ilişkilerle artırılabilirliğini söyledi. Bulgaristan KOBİ'lerini Geliştirme Ajansı Genel Müdürü Stanimir Barzacki de İzmir'in EXPO adaylığı için her türlü desteğe hazır olduklarını, Demirtaş'ın ziyareti sırasında Ekonomi Bakanı ile görüşme imkanı yaratacağını ve Dışişleri'ne İzmir'in EXPO adaylığı konusunda da bilgi vereceğini söyledi. Barzacki, iki ülke iş adamlarının ve odaların AB fonları konusunda bir çalışma yapması gerektiğini vurguladı.

Bulgaristan Heyetinin Odamızı Ziyareti

Bulgaristan Yanbolu Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Stoicho Stoichev ve beraberindeki işadamlarından oluşan heyet ikili görüşmeler yapmak üzere 6 Eylül 2007 tarihinde Odamızı ziyaret etmiştir. Ziyarete EXPO 2015 için Bulgaristan'dan destek beklediğini söyleyen Demirtaş, "Bulgaristan'a ziyaretimiz olacak. Ekonomi ve Dışişleri Bakanı ile görüşme yapacağız. Komşumuzdan destek bekliyoruz" demiştir.

Bulgaristan'ın artık bir AB ülkesi olduğunu belirten Demirtaş, bu ülkeye yatırımların AB kapsamında olması gerektiğini ifade etmiştir. Bulgaristan'daki Türk yatırımlarının 2006 yılı itibarıyla 128 milyon dolar olduğunu söyleyen Demirtaş, "Bu ülkeye, Şişe Cam, Şahinler, Maser Holding, Özkan Grubu gibi birçok büyük kuruluş yatırım yapıyor. Yanbolu ise Bulgaristan'ın en çok gelişme gösteren kentlerinden. Bu nedenle ortaklık ve yatırım potansiyeli yüksek bir şehir" diye konuşmuştur.

Yanbolu Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Stoicho Stoichev ise "EXPO için elimizden gelen desteği sunacağımızdan emin olabilirsiniz" diyerek İzmir'in EXPO 2015 adaylığına destek sözü vermiştir.

BULGARİSTAN İŞ VE İNCELEME GEZİSİ

16-18 Ocak 2008 tarihinde Odamız Yönetim Kurulu ve Meclis Üyelerinden oluşan 19 kişilik bir heyet ile Bulgaristan'a iş ve inceleme gezisi düzenlenmiştir.

Odamız heyeti Bulgaristan İş ve İnceleme Gezisi'nde Sofya, Plovdiv, Kırcaali ve Hasköy'de temaslarda bulunmuş, işadamları arasında ikili görüşmeler gerçekleşmiştir.

Bulgaristan İş ve İnceleme Gezisinde ziyaret edilen kuruluşlar şunlardır:

- Bulgaristan Dışişleri Bakanlığı
- Bulgaristan Ekonomi ve Enerji Bakanlığı
- Sofya Ticaret ve Sanayi Odası
- Tür-Bulgar Ticaret ve Sanayi Odası
- Bulgaristan Ticaret ve Sanayi Odası
- Plovdiv Ticaret ve Sanayi Odası
- Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası
- Kırcaali Belediyesi
- Kırcaali Ticaret ve Sanayi Odası

Heyetimiz gezinin ilk günü olan 16 Ocak 2008 tarihinde Bulgaristan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri İvailo Kalfin ve Ekonomi ve Enerji Bakan Yardımcısı Yavor Kuiumdjieu'yu ziyaret etmiştir.

Bulgaristan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri İvailo Kalfin, İzmir'in EXPO adaylığının heyecan verici olduğunu, diğer yandan Türkiye'nin rakibi olan İtalya'nın da AB'de partnerleri olduğunu belirterek, "Ancak Bulgaristan Balkanların gelişmesi ile sıkı sıkıya bağlıdır Bu gelişimi hızlandırmak için Bulgaristan elinden geleni yapmaya hazırdır" diyerek, İzmir'i destekleme konusunda yeşil ışık yakmıştır. Kalfin, İzmir'in adaylığının heyecan verici olduğunu ve seçilen sağlık temasının da son derece güçlü bir tema olduğunu söylemiştir.

İzmir Ticaret Odası tarafından düzenlenen, üç günlük Bulgaristan İş ve İnceleme Gezisi kapsamında, İTO Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, İzmir'in EXPO 2015 adaylığı için en üst düzeyde Bulgaristan'dan destek istemiştir. Gezinin ilk günü olan 16 Ocak 2008 tarihinde, İTO Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Demirtaş, Başkan Vekili Akın Kazançoğlu, Yönetim Kurulu Muhasip Üyesi Necmi Çalışkan, Yönetim Kurulu Üyeleri Murat Dağaltı ile Bülent Kırılmaz, Başkent Sofya'da Bulgaristan Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı İvalio Kalfin'i ziyaret etmiştir. Demirtaş, Bulgaristan ile ilişkileri geliştirmeye büyük önem verdiklerini belirterek, "İki ülke arasındaki dış ticaret hacmi 4 milyar dolara ulaştı. Ama bizim hedefimiz 10 milyar dolar olmalı. İzmir'de açacağınız konsolosluk bu ilişkileri daha da hızlandıracak" demiştir.

Dünya kenti olmayı hedefleyen İzmir'in, bu hedefe ulaşmak için dünyanın en büyük organizasyonlarından EXPO'yu 2015 yılında düzenlemeye aday olduğunu belirten Demirtaş, "Şayet EXPO'yu alabilirsek, bu coğrafyada düzenlenen ilk EXPO olacak. EXPO ile gelen 25 milyar dolarlık yatırımdan kuşkusuz komşumuz Bulgaristan'ın da yararına olacak. Çanakkale üzerinden geçerek Sofya'ya ulaşacak olan Ege – Balkan Otoyolu da yapılacak. Bu otoyol sayesinde Bulgaristan ile Ege Bölgesi ilişkileri daha da artacak, kuvvetlenecek" diye konuşmuştur. Bu projeyi başından beri takip eden kurum olarak, Bulgaristan'ın desteğini istediklerini kaydeden Demirtaş, "Bulgaristan'ın İzmir'de düzenlenecek olan EXPO'da kuracağı pavyonun inşasını ve katılacak personelin 6 ay boyunca bütün masraflarını karşılamayı İTO olarak taahhüt ediyoruz" demiştir. Demirtaş, ayrıca İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde her yıl 5 Bulgar öğrenciye tam burs vermeyi istediklerini belirterek, bunun da ilişkileri güçlendireceğini söylemiştir. Demirtaş, EXPO'nun teması olan "Herkes İçin Sağlık – Daha İyi Bir Dünya İçin Yeni Yollar" temasının, zengin kaplıcalara sahip Bulgaristan için de son derece cazip olduğunu söylemiştir.

“Türkiye’yi mükemmel bir komşu” olarak nitelendiren Bulgaristan Dışişleri Bakanı Ivalio Kalfin, İzmir’in EXPO 2015 adaylığının ise “Heyecan verici” olduğunu söylemiştir. İzmir’i sanayi ve ticaretle gelişmiş bir kent olarak bildiğini aktaran Kalfin, “Altyapı yatırımları çok önemli. EXPO ile gelecek olan yatırım çok önemli. Biz de Sofya – İstanbul yolunu 2009 yılına kadar birleştirmeyi planlıyoruz. Asya’dan Avrupa, Avrupa’dan Asya’ya bölgedeki muazzam trafiği paylaşmanın, ülkelerin gelişimi açısından çok önemli olduğunu söyledi” demiştir. Bulgaristan’dan 800 kaplıcaları bulunduğunu ve sağlık ile termalin en hızlı gelişen sektörlerden olduğunu belirten Kalfin, İzmir’in EXPO 2015 temasının çok iyi seçilmiş olduğunu söylemiştir. Kalfin, “Henüz 31 Mart’taki oylama için kararımızı vermedik. 2 adayda çok güçlü. Türkiye mükemmel bir komşu, çok güçlü ilişkilerimiz var. İtalya ise AB içinde önemli bir partner. İzmir bu bölgede yer alan bir kent. Bulgaristan balkanların gelişmesi ile sıkı sıkıya bağlı. Bu gelişimi hızlandırmak için elimizden geleni yapmaya hazırız. İzmir’in adaylık için öne sürdüğü gerekçeler de çok sağlam” sözleriyle İzmir’i destekleme konusunda çok güçlü bir mesaj vermiştir.

İTO Heyeti Sofya’da Dışişleri Bakanı’nın yanısıra Bulgaristan Ekonomi ve Enerji Bakan Yardımcısı Yavor Kuiumdjieu’yu da ziyaret etmiştir. Bulgaristan’ın BIE Delegasyonunun başkanı da olan ve 31 Mart’taki oylamada ülkesi adına oy kullanacak olan Kuiumdjieu’den de İzmir’in adaylığı için destek isteyen Demirtaş, “İzmir’in EXPO adaylığı iki ülke için kazan kazan formülünü ortaya koyuyor. Ülkelerimiz arasında, ülkeniz ile İtalya arasındakinden daha fazla ticaret var. Ayrıca bu ticaret son derece dengeli. İtalya ile bu kadar olumlu bir tablo yok. Ayrıca, EXPO ile İzmir’e 25 milyar dolarlık yatırım yapılacak ve bundan en yakın komşumuz olan Bulgaristan da pay alacak” demiştir. Bulgaristan’a 22 kişilik bir heyet ile geldiklerini ve ilişkileri daha da arttırmayı hedeflediklerini kaydeden Demirtaş, yüzde 6 büyüme oranını yıllardır süren Bulgaristan’ın gelişmesini yakından ve takdirle izlediklerini sözlerine eklemiştir.

Bulgaristan Ekonomi ve Enerji Bakan Yardımcısı Yavor Kuiumdjieu ise EXPO’da hangi üyeyi destekleyecekleri konusunda Bakanlık olarak bir teklif hazırlayacaklarını ama son kararı Bakanlar Kurulu’nun vereceğini kaydetmiştir. Şu anda İzmir ile Milano arasındaki yarışta kimi destekleyeceklerine karar vermediklerini belirten Kuiumdjieu, “Bu kararı en kısa sürede vereceğiz çünkü oylamaya çok az bir süre kaldı. İzmir’in adaylığı bizim için son derece heyecan verici ve saygıdeğer. İzmir ve Ege’nin bölgemiz için ne kadar önemli olduğunu çok iyi biliyoruz. Bunlar karar aşamasında son derece önemli faktörler” demiştir. İTO’nun ziyaretlerine Türkiye’nin Sofya Elçiliği Maslahatgüzarı Gül Yalçın, Ticaret Ateşesi Çetin Yılmaz ile Elçilik Müsteşarı Mehmet Apak katılırken, Demirtaş iki Bulgar politikacıya Osmanlı süslemeli bir cam tabak, Efe Rakı, gümüş bardakaltı hediye ederken, İzmir hakkında kapsamlı bir dosya sunmuştur.

Bulgar bakanlar ile yaptıkları görüşmeleri değerlendiren Demirtaş, uzun süredir Bulgar işadamları ve oda başkanları aracılığı ile bu ülkenin oyunu almak için lobi yaptıklarını söylemiştir. Karar aşamasına gelen Bulgaristan'ın oyunu almak için girişimlerini en üst düzeye taşımak için bu geziyi düzenlediklerini belirten Demirtaş, "Hem Dışişleri Bakanı hem de Ekonomi Bakan Yardımcısı son derece olumlu sinyaller verdi. Balkanların gelişiminin kendileri için ne kadar önemli olduğu; bunun her şeyden önemli olduklarını ifade ettiler. Biz Bulgaristan'ın oyunu alacağımız yolunda çok önemli mesajlar aldık" demiştir. Bulgaristan'a her türlü taahhüdü verdiklerine dikkat çeken Demirtaş, "Bakanların yanısıra üç günlük gezimiz boyunca görüşeceğimiz Bulgar Oda Başkanları ve işadamları ile hükümetlerine Türkiye'yi desteklemeleri için bugüne kadar yaptıkları baskıyı, girişimleri arttırmalarını isteyeceğiz" diye konuştu. Demirtaş, ayrıca gezi kapsamında İzmir ve Bulgaristan arasındaki ilişkileri daha da arttırmak için temaslar yapacaklarını sözlerine eklemiştir.

Odamız heyeti 16 Şubat 2008 tarihinde daha önce Yönetim Kurulu Başkanımız Ekrem Demirtaş'a bir mektup göndererek İzmir'in EXPO 2015 adaylığına desteğini ifade eden Sofya Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı'nı ziyaret etmiştir. İşadamları arasında yapılan ikili görüşmelerin öncesinde bir konuşma yapan Demirtaş, Sofya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Georgi Tchernev'e İzmir'in EXPO adaylığına verdiği desteğe teşekkür ederek Bulgar işadamlarına İzmir'in EXPO 2015 adaylığını anlatmıştır. Konuşmasının sonunda Türkiye'nin ve Ege Bölgesi'nin Balkan Ülkeleri ile olan ilişkilerini geliştirmek amacıyla Odamızın Balkan-Ege Ekonomi Zirvesi için hazırlıklara başlayacağını söylemiştir. Sofya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Georgi Tchernev ise İzmir'in EXPO adaylığını desteklediklerini bu amaçla daha önce zaten ilgili yerler ile iletişim kurduklarını, Bulgaristan'ın 31 Mart 2008 tarihindeki oylamada oyunu İzmir'den yana kullanacağından emin olduğunu söylemiştir.

Gezinin ikinci günü olan 17 Şubat 2008 tarihinde Sofya'da bulunan Türk-Bulgar Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret eden heyetimiz, Oda Başkanı Serdar Eraslan ile görüşmüştür. Görüşmede, Türk-Bulgar Ticaret ve Sanayi Odası'ndan İzmir'in EXPO adaylığı için destek isteyen Demirtaş, Türk-Bulgar Ticaret ve Sanayi Odası'nın Bakanlık düzeyinde lobi yapmasını istemiştir. Oda Başkanı Serdar Eraslan ise kendisinin konu ile yakından ilgileneceği sözünü vermiştir.

Aynı gün Bulgaristan'daki odaların birliği olan Bulgaristan Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret eden heyetimiz Bulgar işadamları ile ikili görüşmeler yapmıştır. İkili görüşmeler öncesinde yapılan toplantıda Demirtaş oldukça kalabalık olan Bulgar işadamlarına İzmir'in EXPO 2015 adaylığını anlatmıştır. Demirtaş, İzmir'in EXPO 2015'i alması durumunda bu kazanım sadece İzmir ve Türkiye için olmayacağını bundan tüm bölgenin faydalanacağını söylemiştir. Türkiye'nin Romanya ile olan dış ticaretinin 6 milyar

doları aştığına da dikkat çeken Demirtaş, daha yakın komşumuz olan Bulgaristan ile de kısa zamanda bu başarıyı yakalamalıyız, aramızdaki 4 milyar dolarlık dış ticaret hacmi yeterli değil demiştir. Toplantıda konuşma yapan Bulgaristan Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tsvetan Simeonov EXPO yarışında İzmir'in yanında olduklarını söylemiştir. İşadamları arasındaki ikili görüşmeler öncesinde ise Bulgaristan Yatırımlar Ajansı'ndan Georgi Alipiev Bulgar ekonomisini ve yabancı yatırımcılara sağlanan teşvikler konusunda bir sunum yapmıştır.

Yine aynı gün heyetimiz Plovdiv Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret etmiştir. Demirtaş, iki oda arasındaki ilişkilerin çok eski olduğu belirterek başladığı konuşmasına, İzmir'in EXPO 2015 adaylığını anlatarak devam etmiş ve İzmir için Plovdiv Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Dobrina Prodanova ve Plovdiv Belediye Başkanı Slavço Atanasov'dan destek istemiştir. Dobrina Prodanova ve Slavço Atanasov ise yaptıkları konuşmada İzmir'e desteklerinin tam olduğunu ifade etmiştir. Toplantıya, Plovdiv Başkonsolosu Ümit Yalçın da katılmıştır.

Gezinin son günü olan 18.01.2008 tarihinde heyetimiz Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası'nı, Kırcaali Belediyesi'ni ve Kırcaali Ticaret ve Sanayi Odasını ziyaret etmiştir.

Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası'nda yapılan ikili görüşmeler öncesi yapılan toplantıda Oda Başkanı Yancho Yanev, her yıl İzmir'i ziyaret ettiklerini söyleyerek ziyaretleri sırasında İzmir Ticaret Odası'nın kendilerine göstermiş olduğu ilgi için Yönetim Kurulu Başkanımız Ekrem Demirtaş'a teşekkür etmiştir. 2007 yılının Eylül ayında İzmir Ticaret Odası'nda yapılan toplantıda İzmir'in EXPO adaylığı için destek sözü verdiklerini hatırlatan Yanev, İzmir'in EXPO'yu düzenlemesi durumunda elde edeceği kazanımların tüm bölgeyi etkileyeceğinin farkında olduklarını söylemiştir. Demirtaş ise Hasköy'lü işadamlarına İzmir'in EXPO adaylığını anlatmış ve sonrasında Odamızın Bulgaristan ile ülkemiz arasındaki ilişkilerin geliştirilmesine verdiği önemi ifade ederek karşılıklı ekonomik ilişkilere değinmiştir. Toplantıya Hasköy Valisi Rayna Yovçeva ve Plovdiv Başkonsolosu Ümit Yalçın'da katılmıştır.

Görüşmeler sırasında Türkiye ve Bulgaristan arasındaki ticari ilişkilerin çok iyi bir seviyede olduğu belirtilmiştir. Belediye Başkanı Müh. Hasan Azis İzmir'li işadamları ile bu görüşme üçüncü kez olduğunu hatırlatarak ikinci görüşmelerin kendisinin Vali yardımcısı olduğu 2002 yılında gerçekleştiğini dile getirmiştir. Hasan Azis heyetimize son yıllarda Kırcaali bölgesinde yapılan büyük yatırımlar hakkında bilgi vererek, bölgenin yatırım yapmak için çok elverişli olduğunun altını çizmiştir. Demirtaş ise İzmir'in EXPO 2015 adaylığı ile ilgili bilgileri sunarak, İzmir de açılacak olan Bulgaristan konsoloslğunun açılışında Demirtaş Kırcaali belediye başkanı Hasan Azisi İzmir'de görmek istediğini söylemiştir.

Heyetimizin Kırcalı Ticaret ve Sanayi Odası ziyaretinde, Kırcalı Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nasko Nastev iki oda arasındaki ilişkilerin tarihi hakkında kısa bilgi vermiş ve ekonomik ilişkilere değinmiştir. Demirtaş ise Odamızın 1998, 2002 ve 2007 yılları olmak üzere üç defa Bulgaristan'a ziyaret gerçekleştirdiğini söyleyerek, İzmir'in EXPO adaylığı için destek istemiş ve ekonomik ilişkilere değinmiştir. Daha sonra işadamları arasında ikili görüşmeler yapılmıştır.

Gezi sonrası genel bir değerlendirme yapan Demirtaş, "Bulgaristan'ın en önemli odaları olan Sofya, Kırcalı, Plovdiv, Hasköy başkanları ile 10 yılı geçen dostluklarımız, kuvvetli ilişkilerimiz var. Bunları daha da geliştirmek için bu geziyi düzenledik. Gerek üst düzey gerekse ikili görüşmeler açısından son derece yararlı ve verimli bir gezi oldu" demiştir. Öncelikle, görüştükleri bütün siyasetçi, belediye başkanı ve oda başkanlarının İzmir'in EXPO 2015'e adaylığına tam destek verdiğini kaydeden Demirtaş, "Çünkü hepimiz komşudaki bir gelişmenin diğerine olumlu yansıtacağına bilincindeyiz. En iyi ticaret her zaman için komşuyla yapılır" demiştir.

Ege-Balkan Odaları Zirvesi

Türkiye'nin bir diğer komşusu olan Yunanistan ile ilişkileri geliştirmek için büyük çaba harcadıklarını ve bunun için Türkiye Ege Kıyıları ve Yunanistan Ege Adaları Ekonomi Zirvesi'ni düzenlediklerini kaydeden Demirtaş, sözlerini şöyle sürdürmüştür:

"Düzenlediğimiz zirveler, iki ülke ilişkisinin gelişimine büyük katkı yaptı, ticaretimiz 10 yılda 10 kat arttı. Avrupa'nın yeni yıldızı Balkanlar için de benzer bir platform oluşturma kararı aldık. Bulgaristan'ın yanı sıra diğer Balkan ülkelerinin odalarının katılımıyla, "Ege - Balkan Odaları Zirvesi" düzenlemeyi planlıyoruz. Görüştüğümüz Bulgar meslektaşlarımız da bu projeyi büyük heyecanla destekledi. Böyle bir platform oluşturabilirsek sadece Bulgaristan ile ticaretimizi 10 milyar dolara ulaştırabildiğimiz gibi, Balkanlardan da çok büyük bir sinerji yaratabiliriz. Önümüzde büyük fırsatlar var. Hükümetin programa aldığı Çanakkale üzerinden geçerek Ege ile Balkanları birbirine bağlayacak olan otoyol yepyeni bir koridor oluşturacak. Balkanlarda yeni bir rota, yeni bir koridor, yeni bir sinerji oluşturmak istiyoruz."

Hasköy Ticaret Ve Sanayi Odası'nın Ziyareti

26 Ağustos 2008 tarihinde Bulgaristan'ın Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası'ndan 28 kişilik işadamı, heyeti Odamızı ziyaret ederek, işadamlarıyla ikili görüşmelerde bulunmuştur.

Mücahit Büktaş Toplantı Salonu'nda işbirliği ve yatırım olanaklarının konuşulduğu toplantıda konuşan İzmir Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkan Vekili Akın Kazançoğlu, Türkiye ile Bulgaristan'ın derin bağları olan iki ülke olduğunu ifade ederek, bu bağın iki ülke arasındaki köklü tarihin sonucu olduğunu

belirtti. Türkiye'nin en büyük hedefinin AB'ye girmek ve AB ülkeleriyle ticaret hacmini daha da geliştirmek olduğunu kaydeden Kazançoğlu, "Bulgaristan'a 2007 yılı itibariyle ihracatımız 2 milyar dolar, ithalatımız ise 1,9 milyar dolardı. Bu rakamları yeterli bulmuyoruz, artmasını istiyoruz. Türk işadamlarının Bulgaristan'da 250 milyon doları aşan bir yatırımları söz konusu. Bulgaristan'ın ise Türkiye'de 175 yatırımı bulunuyor. Bu sayının artacağını ümit ediyoruz. Hedefimiz 5 yıl içerisinde dış ticaret hacmini 10 milyar dolara çıkarmak" diye konuşmuştur.

Bulgaristan'ın Hasköy Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Yancho Yanev, Türkiye ile Bulgaristan arasında 1992 yılından bu yana yapılan anlaşmaların iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilere olumlu katkılar sağladığına dikkat çekmiştir.

Bu anlaşmalar sayesinde iki ülke arasındaki ticaret hacmi rakamlarının daha da yukarıya çıkacağına inandığını ifade eden Yanev, vize sıkıntısı gibi konuların ticaretin önünde büyük engel oluşturduğunu ve bu sorunların çözülmesi gerektiğini söylemiştir. Yanev, "Vize sorunu AB'nin dayatmaları. İki ülke arasında vize olmaması lazım" diye konuşmuştur.

Türkiye'nin AB'ye girmesi ile iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin daha iyi noktaya geleceğine inandığını ifade eden Yanev, "AB'nin dış sınırları Türkiye'nin sınırları olacaktır" dedi. İzmir Ekonomi Üniversitesi ile de işbirliği içinde olmak istediklerini belirten Yanev, öğrenci değişimi yapılması için girişimlerde bulunacaklarını kaydetmiştir. Bulgaristan sınır kapısındaki TIR sıkışıklığına da değinen Yanev, bu durumu şöyle açıklamıştır, "TIR'lar iki farklı birliğe bağlı. Bu nedenle odamızın bu soruna bir çözüm bulması mümkün değil. Bulgaristan ve Türkiye'nin ulaştırma bakanlarının bu konuda girişimleri olduğunu biliyorum. Umarım bir sonuç alınır. Tabi ki bizim de kolaylık sağlanması konusunda girişimlerimiz oluyor" demiştir. Yanev, İzmir Ticaret Odası ile girişimlerde bulunarak en kısa zamanda İzmir'de bilim sempozyumu düzenlemek istediklerini de sözlerine eklemiştir.

İRTİBAT KURULABİLECEK KURUMLAR

Kurum Adı	Bulgaristan Ankara Büyükelçiliği
Adres	Atatürk Bulvarı No: 124 Kavaklıdere Ankara
Telefon	0312 467 20 71
Faks	0312 467 25 74
e-Posta	bulemb@superonline.com
İnternet Adresi	http://www.mfa.bg/ankara/index.php

Kurum Adı	TC Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği
Adres	98 Bulgaria Blvd. Floor 7 Office 13D-14D, 1680, Sofia
Telefon	00 359 2 958 12 02
Faks	00 359 2 958 14 25
e-Posta	dtsofia@bitex.com
İnternet Adresi	http://www.musavirlikler.gov.tr/index.cfm?ulke=BG&dil=TR

Kurum Adı	Bulgaristan İstanbul Başkonsolosluğu
Adres	A. Adnan Saygun Merkezi No: 34 Ulus Levent - 2 İstanbul
Telefon	0212 281 01 14
Faks	0212 265 10 11
e-Posta	bulgconsul@superonline.com
İnternet Adresi	http://www.mfa.bg/istanbul/

Kurum Adı	TC Filibe Başkonsolosluğu
Adres	Filip Makedonski 10, 4000 Plovdiv Bulgaria
Telefon	00 359 3 263 23 09
Faks	00 359 3 262 48 39
e-Posta	turkcons.plovdiv@mfa.gov.tr
İnternet Adresi	http://filibe.bk.mfa.gov.tr/

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- [TC Sofya Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği](#)
- [Türkiye İstatistik Kurumu](#)
- [Bulgaristan İstatistik Kurumu](#)
- [IMF World Economic Outlook Database, October 2008](#)
- [WTO Statistics Database 2008](#)

- [CIA The World Factbook 2008](#)